

Sygn. akt VU 1079/16

WYROK- łączny

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. i A. M. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. i A. M. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 8 września 2016 r. sygn. 89/2016

a) **oddala odwołanie A. M. (1);**

b) **zasądza od wnioskodawczyni A. M. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. kwotę 5.400,00 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;**

2.

a) umarza postępowanie z odwołania płatnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R.;

b) nie obciąża płatnika (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. kosztami zastępstwa procesowego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

Sygn. akt V U 1079/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 września 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia A. M. (1), podlegającej ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, jako pracownik u płatnika składek Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wynosi za:

- styczeń 2016 roku: za ubezpieczenia emerytalne i rentowe 3.599,09 zł, za ubezpieczenie chorobowe 3599,09 zł, za ubezpieczenie wypadkowe 3599,09 zł, za ubezpieczenie zdrowotne 3105,65 zł,

- luty 2016 roku: za ubezpieczenia emerytalne i rentowe 270,33 zł, za ubezpieczenie chorobowe 270,33 zł, za ubezpieczenie wypadkowe 270,33 zł, za ubezpieczenie zdrowotne 3499,20 zł,

- marzec 2016 roku: za ubezpieczenia emerytalne i rentowe 0,00 zł, za ubezpieczenie chorobowe 0,00 zł, za ubezpieczenie wypadkowe 0,00 zł, za ubezpieczenie zdrowotne 583,20 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 27 października 2016 roku wniosła A. M. (1) oraz płatnik składek Grupa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W odwołaniu wnioskodawcy wniesli o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przyznanie A. M. (1) świadczenia zgodnego z obowiązującą umową i opłaconymi składkami na ubezpieczenie społeczne, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem z dnia 10 kwietnia 2017 roku płatnik składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością cofnęła odwołanie.

Pismem z dnia 28 kwietnia 2017 roku organ rentowy wyraził zgodę na cofnięcie odwołania (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił następujący stan faktyczny:

A. M. (1) urodziła się w dniu (...). W 2012 roku wnioskodawczyni ukończyła w trybie niestacjonarnym (...) im. (...) B. w P. i uzyskała tytuł zawodowy licencjata na kierunku administracja, specjalizacja administracja samorządowa.

(dowód: suplement do dyplomu, k.177-179 akt ZUS)

Umowa Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w organizacji z siedzibą w R. została zawarta dnia 26 listopada 2015 roku. Kapitał zakładowy został określony na 10.000 zł i pokryty przez wspólników gotówką. (...) zostały A. M. (1), pełniąca funkcję Prezesa Zarządu oraz Z. M.. Udział każdego ze wspólników wynosił po 5.000 zł. Przedmiotem działalności Spółki są usługi w zakresie robót ziemnych, Spółka podejmuje również działania dotyczące uruchomienia sprzedaży towarów handlowych m.in. węgla i materiałów budowlanych oraz usług budowlanych i transportowych.

(dowód: umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, k. 112-115 akt ZUS)

Dnia 3 grudnia 2015 roku na podstawie uchwały zgromadzenia wspólników z dnia 30 listopada 2015 roku A. M. (1) zawarła z płatnikiem składek, Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (...) w organizacji, umowę o pracę na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony za wynagrodzeniem 100.000 zł miesięcznie brutto. Do obowiązków wnioskodawczyni należało prowadzenie spraw spółki zgodnie z umową Spółki i (...), między innymi: reprezentowanie spółki, zawieranie i podpisywanie umów z kontrahentami. Obowiązki pracownicze wnioskodawczyni miała wykonywać w miejscowości Ś..

(dowód: umowa o pracę, k. 111 akt ZUS, uchwała zgromadzenia wspólników, k. 110 akt ZUS)

Od 12 lutego 2007 roku wnioskodawczyni jest zatrudniona w Przedszkolu (...) w W. w pełnym wymiarze czasu pracy tj. 40 godzin od 7:00 do 15:00 na stanowisku intendenta w $\frac{3}{4}$ etatu i w $\frac{1}{4}$ etatu jako pomoc w kuchni.

(dowód: zaświadczenie , k . 101 akt ZUS)

Dnia 2 grudnia 2015 roku A. M. (1) przedstawiła orzeczenie lekarskie, o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku członka zarządu.

(dowód: orzeczenie lekarskie, k. 76 akt ZUS)

Dnia 3 grudnia 2015 roku A. M. (1) przeszła szkolenie wstępne w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

(dowód: karta szkolenia, k. 78 akt ZUS)

Dnia 7 grudnia 2015 roku Spółka (...) w organizacji reprezentowana przez A. M. (1) zawarła umowę pożyczki z Z. M. na kwotę 50 000 zł. z przeznaczeniem na bieżącą działalność pożyczkobiorcy-Spółki (...) w organizacji.

(dowód: umowa pożyczki, k. 171 akt ZUS)

Do obowiązków wnioskodawczyni należało prowadzenie rozmów i podpisywanie umów z kontrahentami płatnika składek oraz wystawianie faktur VAT.

A. M. (1) zawarła w imieniu Spółki (...) w organizacji następujące umowy:

- umowę rachunku bankowego z (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.;
- umowę na wykonanie na rzecz (...) Spółki jawnej prac porządkowych na działce w P., w szczególności polegających na wycięciu zakrzaczania, usunięciu i wywozie pni, wywozie gruntu oraz równaniu terenu;
- umowę z Firmą Usługowo-Handlową (...) z siedzibą w B. na wykonanie robót ziemnych (wykonanie wykopów, wyrównanie terenu po wylaniu fundamentów, rekultywacji terenu, uprawie roślin);
- umowę najmu budynku biurowego o pow. 30 m² wraz z wyposażeniem oraz placu wokół budynku o powierzchni 500 m²;
- umowy zlecenia z dnia 4 grudnia 2015 roku, 1 lutego 2016 roku, k 1 marca 2016r. z G. M. na wykonanie na rzecz Spółki Grupa (...) czynności polegających na obsłudze maszyn i urządzeń za wynagrodzeniem 1000 zł;

A. M. (1) wystawiła w imieniu płatnika następujące faktury VAT:

- z dnia 4 grudnia 2015 roku na rzecz W. P. za holowanie na kwotę 246,00 zł brutto,
- z dnia 5 grudnia 2015 roku na rzecz P.P.H.U. (...) za roboty ziemne na kwotę 61.500 zł brutto,
- z dnia 30 grudnia 2015 roku na rzecz (...) Spółka Jawna za prace porządkowe na kwotę 24.600 zł brutto,
- z dnia 4 stycznia 2016 roku na rzecz Firmy Usługowo-Handlowej (...) za roboty ziemne na kwotę 60.885 zł

(dowód: umowa, k. 174, 175-176, 170, 160-162 akt, faktura, k. 67- 73 akt ZUS, umowa zlecenia, k. 49, 45 akt ZUS, faktury VAT, k. 67-74 ZUS)

Dnia 22 czerwca 2016 roku Spółka Grupa (...) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego.

(dowód: wypis z centralnej informacji krajowego rejestru sądowego, k. 52-58v akt sprawy)

A. M. (1) z dniem 4 stycznia 2016 roku stała się niezdolna do pracy z powodu ciąży. Dnia 4 stycznia 2016 upoważniła (...) Spółki (...) do prowadzenia dokumentacji i spraw związanych ze spółką oraz podpisywania dokumentów dotyczących spółki. Po powstaniu niezdolności do pracy A. M. (1) Spółka nie zatrudniła nikogo na jej stanowisko.

(dowód: zaświadczenie płatnika składek, k. 24 akt ZUS, upoważnienie, k. 180 akt ZUS)

Wynagrodzenie skarżącej za miesiąc grudzień 2015 roku wyniosło 90.909,10 zł brutto i zostało jej wypłacone dnia 9 stycznia 2016 roku, co potwierdziła własnoręcznym podpisem na liście płac.

(dowód: lista płac, k. 75 akt ZUS)

W okresie od 26 listopada 2016 roku do 9 stycznia 2016 roku przychód Spółki (...) wyniósł 147.231,00 zł.

(dowód: faktury VAT, k. 67-74 ZUS)

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dokonał oceny dowodów i zważył, co następuje:

Odwołanie A. M. (1) nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 963) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12.

Przychodem są natomiast przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy (art. 4 pkt 9 cytowanej ustawy).

W myśl zaś art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

W przedmiotowej sprawie ZUS zakwestionował wysokość wynagrodzenia wnioskodawczyni wynikającą z zawartej przez nią z płatnikiem umowy o pracę. Spór koncentrował się zatem na kwestii wysokości podstawy wymiaru składek A. M. (1) na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek Grupa (...) Spółka z o.o..

Organ rentowy jest uprawniony do weryfikowania wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne ubezpieczonego wynikającej z zawartej umowy o pracę na podstawie art. 41 ustępy 12 i 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. Przepis art. 41 ustęp 3 ustawy systemowej stanowi bowiem, że jeżeli Zakład zakwestionuje i zmieni informacje przekazane przez płatnika składek, zawiadamia o tym ubezpieczonego i płatnika składek. Jeżeli w terminie określonym w ust. 11 osoba ubezpieczona i płatnik składek nie złożą wniosku o zmianę stanowiska Zakładu, informacje uznane przez Zakład traktuje się jako prawdziwe. W razie złożenia takiego wniosku, Zakład po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje decyzję. Z treści art. 41 ust 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wypływa zatem wniosek, iż ZUS jest uprawniony nie tylko do zakwestionowania przekazanych przez płatnika składek informacji o wysokości wynagrodzenia, ale także do ich zmiany.

Należy podnieść, że stanowisko zgodnie z którym w ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa, jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane.

Nadmierne podwyższenie wynagrodzenia pracownika w zakresie prawa ubezpieczeń społecznych może być bowiem ocenione jako dokonane z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, opubl. OSNP 2005/21/338, LEX nr 148238; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r., II UK 16/05, opubl. OSNP 2006/11-12/191, LEX nr 182776; oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., III UK 7/09, LEX nr 509047). Zgodnie zaś z art. 58 § 2 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Wskazać w tym miejscu należy na stanowisko wyrażone w wyroku z dnia 9 sierpnia 2005 r. sygn. akt III UK 89/05, w którym Sąd Najwyższy wskazał, że ustalenie w umowie o pracę rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne jako dokonane z naruszeniem zasad współżycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu - art. 58 § 3 k.c. w związku z art. 300 k.p. (opubl. OSNP 2006/11- 12/192, LEX nr 182780). Sąd Okręgowy podziela również pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Krakowie w uzasadnieniu do wyroku z dnia 16 października 2013 r. sygn. III AUa 294/13 (opubl. LEX

nr 1388831), w którym sąd ten wskazał, że autonomia stron umowy o pracę w kształtowaniu jej postanowień podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa, a strony obowiązują nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także wzgląd na interes publiczny. Odpowiednie zastosowanie art. 58 k.c. prowadzi do wniosku, że postanowienia umowy o pracę sprzeczne z ustawą albo mające na celu jej obejście są nieważne, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, a sprzeczne z zasadami współżycia społecznego - nieważne bezwzględnie.

Przyznanie zatem rażąco wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne. Podstawą jest naruszenie zasad współżycia społecznego, polegające na świadomym osiągnięciu korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

W uchwale II UZP 2/05 Sąd Najwyższy podkreśla, że godziwość wynagrodzenia - jako jedna z zasad prawa pracy (art. 13 k.p.) - zyskuje dodatkowy walor aksjologiczny; w prawie ubezpieczeń społecznych istnieje bowiem znacznie mocniejsza niż w prawie pracy bariera działania w ramach prawa, oparta na wymagającym ochrony interesie publicznym i zasadzie solidarności ubezpieczonych. Względność zasady godziwości wynagrodzenia, wyrażająca się koniecznością odniesienia się nie tylko do potrzeb pracownika, ale także świadomości społecznej oraz ogólnej sytuacji ekonomicznej i społecznej, nie powinna zresztą budzić wątpliwości. W związku z tym nadmiernemu uprzywilejowaniu płacowemu pracownika, które w prawie pracy mieściłoby się w ramach art. 353 ust. 1 k.c., w prawie ubezpieczeń społecznych, w którym pierwiastek publiczny zaznacza się bardzo wyraźnie, można przypisać - w okolicznościach każdego konkretnego wypadku - zamiar nadużycia świadczeń przysługujących z tego ubezpieczenia. Jak wynika bowiem z przytoczonych na wstępie przepisów od wysokości podstawy wymiaru składek uzależniona jest wysokość wypłaty świadczeń w postaci zasiłku chorobowego oraz macierzyńskiego, opiekuńczego i rodzicielskiego. Należy pamiętać, że alimentacyjny charakter tych świadczeń oraz zasada solidaryzmu wymagają, żeby płaca - stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składki - nie była ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie oraz żeby rażąco nie przewyższała wkładu pracy, a w konsekwencji, żeby składka nie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej. Jest tak również dlatego, że choć przepisy prawa ubezpieczeń społecznych w swej warstwie literalnej odnoszą wysokość składek do wypłaconego wynagrodzenia, to w rzeczywistości odwołują się do takiego przełożenia pracy i uzyskanego za nią wynagrodzenia na składkę, które pozostaje w harmonii z poczuciem sprawiedliwości w korzystaniu ze świadczeń z ubezpieczenia, udzielanych z zasobów ogólnospołecznych (por. postanowienie Sądu najwyższego z dnia 14 września 2012 r., sygn. I UK 220/12).

Umowa o pracę wywołuje bowiem nie tylko skutki bezpośrednie, dotyczące wprost wzajemnych relacji między pracownikiem i pracodawcą, lecz także dalsze, pośrednie, w tym w dziedzinie ubezpieczeń społecznych kształtując stosunek ubezpieczenia społecznego, w tym wysokość składki, co w konsekwencji prowadzi do uzyskania odpowiednich świadczeń. W związku z powyższym ocena postanowień umownych może i powinna być dokonywana także z punktu widzenia prawa ubezpieczeń społecznych, a więc nie tylko z punktu widzenia interesu pracownika (ubezpieczonego), ale także interesu publicznego.

Godziwość wynagrodzenia za pracę w prawie ubezpieczeń społecznych musi być zatem interpretowana przy uwzględnieniu wymogu ochrony interesu publicznego oraz zasady solidarności ubezpieczonych. Podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, natomiast ocena godziwości tego wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji.

A zatem ustalenie zbyt wysokiego wynagrodzenia za pracę może być, w konkretnych okolicznościach, uznane za nieważne, jako dokonane z naruszeniem zasad współżycia społecznego, polegającym na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu.

W przedmiotowej sprawie wynagrodzenie zasadnicze skarżącej na stanowisku Prezesa Zarządu Spółki z o.o. (...) ustalone na kwotę 100.000 złotych miesięcznie, nie miało uzasadnienia ekonomicznego, wręcz przeciwnie było

oderwane od rzeczywistej kondycji finansowej płatnika, która nie była dobra. Należy przypomnieć, że kapitał zakładowy Spółki wynosił zaledwie 10.000 zł. Dodatkowo 7 grudnia 2015 roku Spółka pożyczyla od Z. M. kwotę 50.000 zł na bieżącą działalność Spółki. Wnioskodawczyni została zatrudniona przez płatnika w dniu 3 grudnia 2015r., a zatem w bardzo krótkim czasie od założenia spółki (26 listopad 2015r.) Równie krótko świadczyła pracę na rzecz płatnika, bo od 3 grudnia 2015 roku do 4 stycznia 2016 roku. W tym okresie co znamienne była dodatkowo zatrudniona w Przedszkolu (...) w W. jako intendent i pomoc w kuchni. Płatnik składek w okresie zwolnienia lekarskiego A. M. (1) nie zatrudnił nikogo na jej miejsce. Obowiązki te przejęła współniczka Z. M.. A. M. (1) nie miała także żadnego doświadczenia zawodowego w pracy na kierowniczym stanowisku.

Wnioskodawczyni wykazała załączonymi do akt sprawy fakturami VAT, że od założenia Spółki osiągnęła ona przychód w wysokości 147.231 zł. Nie złożyła jednak, pomimo zobowiązania Sądu, dokumentów finansowych w postaci CIT-u za 2015r. i 2016r., co umożliwiłoby ustalenie, po potrąceniu kosztów uzyskania przychodu, dochodów Spółki. Przychód przy nieznanym koszcie jego uzyskania, nie jest dowodem na dobrą kondycję finansową Spółki, jak chce skarżąca. Gdyby w istocie sytuacja finansowa Spółki była dobra, to skarżąca z pewnością, nawet bez zobowiązania Sądu, złożyłaby na tą okoliczność stosowne dokumenty. Nie złożenie dokumentacji finansowej, pomimo zobowiązania Sądu, przemawia za tym, że sytuacji finansowa Spółki nie pozwalała na zatrudnienie Prezesa z wynagrodzeniem 100.000 zł miesięcznie.

Wszystkie te okoliczności prowadzą do wniosku, że określenie wynagrodzenia wnioskodawczyni przez strony w umowie o pracę na kwotę 100.000 zł, biorąc pod uwagę sytuację finansową płatnika składek, niepewność co do dalszych losów Spółki, z uwagi na datę jej powstania, niski kapitał zakładowy, koniczność posiłkowania się w działalności pożyczką, było nieracjonalne z punktu widzenia ekonomicznego. Daje to podstawy do uznania, iż wynagrodzenie A. M. (2) zostało ustalone na tak wysoką kwotę, tylko po to, aby uzyskać korzystną dla niej wysokość świadczenia chorobowego. Trudno bowiem przyjąć, iż Spółka mogłaby funkcjonować i przynosić zysk, skoro 2/3 jej **przychodów** przeznaczane jest na wynagrodzenie Prezesa Zarządu.

W tych okolicznościach Sąd uznał, że łącząca wnioskodawczynię z płatnikiem składek (...) Spółką z o.o. umowa o pracę z dnia 3 grudnia 2015 roku w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia za pracę, jest sprzeczna z zasadami współzycia społecznego, a w szczególności z zasadą ekwiwalentności składek i świadczeń i jako taka jest nieważna (art. 58 k.c.).

Ustalenie wynagrodzenia wnioskodawczyni zostało dokonane przez strony umowy o pracę z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, gdyż nie wiązało się z faktyczną realizacją zwiększonych obowiązków, a jedynie z chęcią zapewnienia skarżącej wysokich świadczeń z ubezpieczenia chorobowego od tak naliczonej wyższej podstawy.

Fakt, że cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, nie może oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawieraniu umów o pracę na stosunkowo krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia z ubezpieczenia społecznego lub ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania przez osobę ubezpieczoną naliczonych od takiej podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Każde postanowienie umowy o pracę, zmierzające do wyłudzenia świadczeń z ubezpieczenia społecznego, należy ocenić jako nieważne przez istnienie zamiaru obejścia prawa albo przez swą sprzeczność z zasadami współzycia społecznego, wyrażającą się np. niegodziwością celu albo zderzeniem się z prawem innych (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, OSNP 2005/21/338).

Czynność nieważna nie wywołuje jakichkolwiek skutków prawnych. Dało to prawo organowi rentowemu do ustalenia no nowo wynagrodzenia wnioskodawczyni w zaskarżonej decyzji.

Ustalone w zaskarżonej decyzji wynagrodzenie w wysokości 3.599zł. spełnia kryteria właściwej, godziwej i rzetelnej płacy, biorąc po uwagę zarówno wielkość spółki, wysokość kapitału, wykształcenie skarżącej, staż pracy,

doświadczenie zawodowe, region zatrudnienia oraz zakres działalności spółki i zakres pełnionych obowiązków, jak i interes publiczny oraz zasadę solidarności ubezpieczonych.

Z tych wszystkich względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

W przedmiocie kosztów postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). Koszty zastępstwa zostały wyliczone od wartości przedmiotu sporu tj. od kwoty 96.401zł. (100.1000zł. – 3.599zł.)

Wprawdzie strona wnosząca odwołanie do Sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w myśl art. 96 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623) nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych. Jednakże podstawową zasadą rządzącą kosztami postępowania w procesie cywilnym jest reguła, zgodnie z którą strona przegrywająca sprawę ma obowiązek zwrotu przeciwnikowi poniesionych przez niego kosztów postępowania niezbędnych do celowej obrony jego praw (art. 98 § 1 k.p.c.). W myśl zaś art. 108 ustawy o kosztach sądowych zwolnienie od kosztów sądowych nie zwalnia strony od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Fakt, że ubezpieczony jest zwolniony z mocy prawa od kosztów sądowych związanych z wniesieniem odwołania (za wyjątkiem opłat wskazanych w art. 35 i 36 ustawy) oraz zwolniony z wydatków (art. 98 ustawy o kosztach) skutkuje dla niego dobrodziejstwem prowadzenia procesu bez konieczności ponoszenia opłat i wydatków. Zwolnienie to jednak nie uchyla odpowiedzialności za wynik sporu w stosunku do przeciwnika procesowego. Oznacza to, że powyższe zwolnienie nie wystarcza by wyłączyć działanie ustanowionej w art. 98 § 1 k.p.c. reguły, że ten kto przegrał spór zwraca koszty procesu temu czyje racje zostały uznane za słuszne.

Sprawa z odwołania płatnika składek podlegała umorzeniu na podstawie art. 355 k.p.c. wobec cofnięcia przez niego odwołania i wyrażenia na to cofnięcie zgody przez organ rentowy pismem z dnia 28 kwietnia 2017 roku.

Sąd uznał, że czynność ta nie jest sprzeczna z prawem, nie zmierza do obejścia prawa ani nie narusza słusznego interesu ubezpieczonej, dlatego też postępowanie w zakresie dotyczącym odwołania od w/w decyzji podlega umorzeniu na podstawie art. 355 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c.

Sąd może uwolnić stronę od obowiązku zwrotu kosztów procesu na podstawie art. 102 k.p.c. jeżeli stwierdzi, że zachodzi „wypadek szczególnie uzasadniony”. Przepis ten stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik sprawy i stanowi on, iż sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami, gdy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony. Podstawę do zastosowania art. 102 k.p.c. stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w danym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe.

Zgodnie z poglądem Sądu Najwyższego, przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należy przede wszystkim wziąć pod uwagę fakty związane z samym przebiegiem procesu, tj. podstawę oddalenia żądania, zgodność zamiarów stron w sprawach dotyczących stosunku prawnego, który może być ukształtowany tylko wyrokiem, szczególną zawilnością lub precedensowy charakter sprawy albo subiektywne przekonanie powoda co do zasadności zgłoszonego roszczenia - trudne do zweryfikowania a limine, a ponadto sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą albo niesumienne lub oczywiście niewłaściwe postępowanie strony wygrywającej, która w ten sposób wywołała proces i koszty połączone z jego prowadzeniem (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2011 r., sygn. akt II CZ 105/11).

Wynagrodzenie pełnomocnika powinno być adekwatne do jego nakładu pracy. W przedmiotowej sprawie pełnomocnik ZUS do odwołania płatnika oraz A. M. (1) sporządził dwie tej samej treści odpowiedzi na odwołania. A zatem nakład pracy pełnomocnika organu rentowego nie zwiększył się na skutek odwołania płatnika składek.

Oddalając odwołanie A. M. (1), Sąd obciążył ją kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł. Sąd uznał, że kwota ta należycie wynagradza nakład pracy pełnomocnika organu rentowego.

Z tych względów Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 2 b sentencji wyroku.